

Pipaluk Olsen
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 6/2026-p akineqarnera

Asasara Pipaluk Olsen

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuussutigineqartut qujassutigaakka. Apeqqutit issuarneqartarput tamatumalu kingorna akineqarlutik.

1. Juumuut, sulisullu allat naartusunik qanimut sullissisut ilanngullugit peqqinnissaqarfimmi sulisutigut, suliatigullu isumalluutininik massakkut atuineq Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?

Akissut:

Naalakkersuisut Peqqinnissaqarfiup ingerlanneqarneranut tunngaviummik sinaakkusiisartut, Peqqinnissaqarfimmi qullersat tamatumani suliasanik il.il. aqqissuussinernut akisussaasuusarlutik.

Suleqatigiiaat naartusunut qanimut sullissisut, tassa ernisussiorlut, piginnaasaminik sullissinermi atorluaasartut nalilerneqartut, Peqqinnissaqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq. Peqqinnissaqarfiup nunatsinni qitiummik immikkoortuini tallimaasuni angajoqqaanngornissamut piareersaasartunik, siusissuklut iliuuseqartartunik, ilaqutariinnut pisariaqartitsisunut siunnersortinik, MANU-lerisunik, naartusunik misissuisartunik, nipit maligaasat atorlugit, tassa ultralydimik qinnguartaallutik misissuisartunik sulisoqarpoq.

Suleqatigiiaat taakku pinngitsoqaratik ulapaartaqisut, Naalakkersuisut arajutisimanngilaat. Taamaammat Peqqinnissaqarfiup sulisoqarnikkut nalimmasaasarnissi suliasanillu pingaarnersiusarnissi, tamatumani nuna tamakkerlugu peqqissutsikkut kiffartuussinissaq qulakkeermallugu piukkunnaatilinnik sapinngisamik sulisussarsiornikkut aqqissuussaannikkullu suliniuteqarnikkut, ataavartumik sulissutigisarpai.

2. Ilaqutariinnut ilitersuinerup, tarnikkut katsorsaanerup, ajoqusernermit kingunerlutitsinermut katsorsaanerup aamma naalungiarsunnik katsorsaanerup iluini peqqinnissaqarfimmi sulisunik ilinniaqqissimasunik atuineq Naalakkersuisut qanoq annertusarniarpaat?

Akissut:

Sulisut suliasanut taakkununga sammisumik ilinniaqqissimasortaat ilaqutariinnik ikorfartuinerunissamut annertoqutaasut, Peqqinnissaqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq.

Ulloq: 22-01-2026
Suliap nr.: 2026 - 951
Allakkiap nr.: 26122738

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@naaq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Sulisut ilinniaqqissimasortaata piginnaasaat Peqqinnissaqarfiup peqqissaanikkut neqeroorutaanik pitsanngorsaanequt qullersat oqaloqatiginerisigut ataavartumik atorluarneqartussaapput.

3. Peqqinnissaqarfimmi sulisut ilinniaqqinnermi kingorna kommunip, isumaginninnerup imaluunniit allarluinnaap iluani suliniarlutik peqqinnissaqarfimmit soraartartut piginnarumallugit Naalakkersuisut qanoq isumaliuteqarpat?

Akissut:

Sulinermi atukkat sulisooreersunik atorfinittussarsinissamut sulisussarsiornermullu iluaqutaasussanngorlugit sapinngisamik toqqissisimanartuunissaannut pitsaasuunissaannullu sinaakkusiinissaq Peqqinnissaqarfimmit ataavartumik sulissutigineqartarpoq.

Taamaammat pissutsit tamaviaarnartut, soorlu piffissami sivikitsuinnarmik sulisussanik atorfinitsiortorneruleraluttuinnarneq qaangerniarlugu sulinermi atukkat aalaakkaanerulersinnissaat pilerinarsarnerunissaallu pingaarnertut anguniagaavoq. Sulinermi atukkat Peqqinnissaqarfimmit ukkatarineqarlutillu najukkani ataasiakkaani sulisunik aqutsisunillu ullut tamaasa oqaloqateqarnikkut ilaatigullu suleqatigiinnissamut ataatsimiititaqarnikkut pitsanngorsarniarneqarput.

Peqqissaarnermik arlariinnik ilinniagallit soorlu suliaqarfimmi suliaasaqarfinnilu assigiinngitsuni soorlu kommunimi, isumaginnittoqarfimmi taavalu pinaveersaartitsinermut, ilisimatusarnermut ilinniartitaanermulluunniit tunngasuni atorfininnissamut periarfissaqarnerulersarput. Taakku inuiaqatigiinni nukittoqutaasarput, suliaasaqarfimmi immikkoortortaqarfiisa tamatigoortunik piginnaasalinnillu sulisoqarnissaannik qulakkeerisooqataasarmata. Sulisut suliaqarfimmi kajumiginerusaminni sulinissamik toqqaasinnaanissaat pissusissamisoorlunilu pingaartuuvoq.

Peqqinnissaqarfiup suliffittut orniginartuunissaa, nuannersuunissaa suliffinnaassatullu takorlooruminartuunissaa, Naalakkersuisut aamma pingaartilluinnarpaat.

4. Naartusut, angajoqqaanngortussallu immikkoortortat, immikkoortortaqarfiillu assigiinngitsut akornanni innersuunneqaqattaaratik peqqinnissaqarfimmi ataqatigiinnerusumik, qaninnerusumillu tapersersorneqarsinnaanissaat Naalakkersuisut qanoq qulakkeerniarpaat?

Akissut:

Peqqinnissaqarfimmi sulisut, tassa ernisussiortut, Allorfimmut toqqaannartumik innersuussisinnaapput innersuussisartutik aqqutigalugit. Allorfimmi Siusissukkut Iliuseqartartut peqqinnissaqarfiup ataani 2025-mi januaarip aallaqqaataani inissisimalernerisa kingunerisaanik napparsimmavinni suleqataaneruleraluttuinnarput. Taamaalillutik tassa naartusut assersuutigalugu aappariinnik ilaqutariinnillu ikiorsiisartunik allatigulluunniit ikiuussinnaasunik soorlu naartusunik ilaqutariinnilluunniit naalungiarsuutilinnik ikiorsiisartunik, soorlu isumaginnittoqarfimmeersumik, sulisitsisunik

ilinniarfinneersumilluunniit oqaloqateqarnissamut toqqaannartumik innersuussisinnaasarput.

Naartusut aarlerinaateqarnersut Peqqinnissaqarfimmi misissorneqarlutillu misissortinnissaannut ataqatigiissaarisartussamik aalajangersimasumik attavigisassaqtitaanissaminnut pilersarusiuunneqartartut, Peqqinnissaqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq. Naartusut soorlu angajoqqaanngornissamut piareersaammi MANU-mi peqataanissamut imaluunniit Siusissukkut Iliuuseqartarfimmut aalajangersimasumik attavigisartakkaminnit innersuunneqartarput, ilaqutariillu ataasiakkaat sapinngisamik pitsaanerpaanik neqeroorfigisinnaajumallugit suliniutit taakkua tapertariisillugit ingerlanneqarsinnaapput.

5. Pingaartumik kommunimit neqeroorutit utaqqinarsinnaatillugit naartusunut misigissutsikkut, eqqarsartaatsikkullu inooqataanikkut peqqinnissaqarfimmi siusissumik tapersersuinerup annertusarneqarnissaanut Naalakkersuisut suut periarfissaasoraat?

Akissut:

Siusissukkut iliuuseqartarnissaq pingaartuuvoq – ingammik ilaqutariit ikiortariallit pineqartillugit. Siusissukkut iliuuseqarneq pinaveersaartitsinermi pitsaaquterpassuaqartut pingaaruteqartutullu oqaatigineqartoq, *“Ilaqutariinnut naartusortalinnut Siusinaartumik iliuuseqarneq” pillugu nalilersuineq 2021*” pillugu nalunaarusiami allassimavoq. Suliniutip taassuma pitsanngorsarnissaanut nutarnertissaanullu innersuussuterpaaluit naliliinermi nalunaarusiami aamma allassimapput.

Naartunermiit meeqqap sumiginnarneqaratarsinnaanissaata marlunnik ukioqalernissaa tikillugu pitsaaliorneqarnissaa suliniutip Inuuneritta III-p naleraata aappaani “Inuunermi peqqinnartumik aallartinneq”-mik qulequtaqartumi aamma ukkatarineqarpoq.

Naartusut Peqqinnissaqarfiup neqeroorutaata saniatigut immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisut allatut ikiuussinnaasunut Peqqinnissaqarfimmit sapinngisamik aamma innersuunneqartarput. Siusissukkut iliuuseqartartunut Peqqinnissaqarfimmit innersuussinerit illoqarfinni 17-ini ernisussiorlut, peqqissaasut isumaginninnermilu siunnersortit suleqatigiinnerisigut pisarput. Naartusut nunaqarfimmeersut illoqarfimmi ernisussiorlutimmi aaqqissuussani taamaattuni peqataagajupput.

Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik apeqqut 5-ip akinissaanut ilassuteqaqqullugu Peqqissutsimut inunnnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfimmit qinnuigaarput, imalu allappoq:

“Naartusunut siusissukkut iliuuseqartarnerup angajoqqaanngornissamut piareersaatit soorlu MANU-tut MANU+-tullu ittut atornerisigut naartusullu siusinnerusukkut iliuuseqarfiginerisigut taamatuttaaq Peqqinnissaqarfimmi siusissukkut pitsaanerusumik ujartuisalernikkut naartusunullu kommunimit neqeroorutit utaqqinartillugit naartusut ikorfartorneqarsinnaaqqullugit peqqinnissaqarfiup kommunillu akornanni pitsaanerusumik ataqatigiissaarisooqartalernissaata qulakkeerneratigut nukittorsarnissaanissamut periarfissaqartoq, Naalakkersuisut isumaqarput.”

6. Peqqinnissaqarfimmi sulisut ilinniaqqinnissaannut aningaasaliinerit, peqqinnissaqarfimmi ulluinnarni sulinermi piginnaasat aamma iluaqutigineqarnissaat Naalakkersuisut qanoq qulakkeerniarpaat?

Akissut:

Peqqinnissaqarfimmi neqeroorutit ingerlaavartumik ineriartortinneqartarput, ilaatigut immikkoortortani pineqartuni sulisut immikkut ilisimasalittortaasa ineriartortitsinermut akisussaasortaasa ikiortiserinerisigut. Tassa sulisut ilinniaqqissimasortaasa piginnaasaasa taamaaliornikkut ineriartortinneqarnissaat ulluinnarnilu sulinermi atorluarneqarnissaat qulakkeerneqartarpoq. Tamanna suleqataasa Peqqinnissaqarfimmi sulisut allat aamma nuannaarutigisarpaat.

7. Sammisamut soqutiginaartunik allanik Naalakkersuisut paasissutissiisinnarpaat?

Akissut:

Naarmiup pisinnaatitaaffii pillugit inatsiseqalerpat, tamanna immikkoortortat immikkoortortaqarfiillu siusissukku iliuuseqarnermut tunngasutigut suleqatigiinnerulernerannik kinguneqarsinnaanersoq, Naalakkersuisut misissulersarpaat.

Inuulluaqqusillunga

Anna Wangenheim